

ปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าว: กรณีศึกษาคนไทยในจังหวัดปทุมธานี

THE PROMOTING FACTORS FOR CO-EXISTENCE WITH THE FOREIGN WORKERS : A CASE STUDY OF
THAIS IN PATHUM THANI PROVINCE

ดร.รัฐชาติ ทศนัย

อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

E-mail : Kunrattachart@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวตามความเห็นของคนไทยในจังหวัดปทุมธานี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคนไทยในจังหวัดปทุมธานี 400 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามแบบประมาณค่า สถิติพรรณนาที่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติอนุมานที่นำมาทดสอบสมมติฐานคือ สถิติค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ระดับการศึกษามีมัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา อายุระหว่าง 31-45 ปี อาชีพ รับจ้าง/อาชีพอิสระ มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี 20 ปีขึ้นไป โดยปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันมี 10 ปัจจัย มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากทั้งหมด ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ (1)ปัจจัยด้านศาสนา (2)ปัจจัยด้านพฤติกรรมและการปรับตัว (3)ปัจจัยด้านการพึ่งพาอาศัยกันด้านสังคมและวัฒนธรรม ส่วนการทดสอบสมมติฐานพบว่า คนไทยในจังหวัดปทุมธานีที่มี ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ รายได้ และระยะการอยู่อาศัยในจังหวัดปทุมธานีที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวที่แตกต่างกันอย่างน้อยหนึ่งปัจจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การอยู่ร่วมกัน แรงงานต่างด้าว จังหวัดปทุมธานี

ABSTRACT

This research was aimed at studying the promoting factors for co-existence with foreign workers as perceived by Thai people in Pathum Thani province. Data were collected from a sample of 400 Thai people in Pathum Thani province. The research instrument was a rating-scale questionnaire. Descriptive statistics employed for data analysis were the frequency, mean, percentage, and standard deviation; while inferential statistics employed for hypothesis testing were the t-test and one-way ANOVA. The findings revealed that the majority of respondents in the sample were females, with upper secondary/vocational education level, being between 31 - 45

years old, with labor for hire/self-employed occupations, with monthly income of not more than 15,000 baht, and residing in Pathum Thani province for more than 20 years. There were 10 promoting factors for co-existence with foreign workers all of which were rated at the high level. The first three factors which had highest rating means were (1) religion factor, (2) behavioral and adaptation factor, and (3) social and cultural interdependence factor. Hypothesis testing results showed that Thai people in Pathum Thani province with different educational levels, ages, occupations, incomes, and durations of residing in Pathum Thani province significantly differed in their opinions toward at least one promoting factors for co-existence with foreign workers at the .05 level of statistical significance.

KEYWORDS : Co-existence, Foreign workers, Pathum Thani

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่ประเทศไทยมีแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานและอยู่อาศัยเป็นจำนวนมากก็ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งคือการเข้ามาอยู่อาศัยในชุมชนคนไทยของแรงงานต่างด้าว แม้ว่าคนไทยในชุมชนจะได้ประโยชน์จากค่าเช่าหรือการซื้อสินค้าและใช้บริการต่างๆ จากกิจการร้านค้าของคนไทยแต่ก็เป็นเพียงการปฏิสัมพันธ์กันแบบผิวเผิน ในทางตรงกันข้าม คนไทยในชุมชนหรือที่อยู่อาศัยของคนไทยที่มีแรงงานต่างด้าวจำนวนมากมาอาศัยอยู่ในละแวกใกล้เคียงกลับมีความรู้สึกหวาดกลัวในด้านความรู้สึกว่าไม่ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน จากการศึกษาผลกระทบทางด้านสังคมของแรงงานต่างด้าวจากสถาบันเอเชียศึกษาสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2546) และการศึกษาสถานการณ์และผลกระทบจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในภูมิภาคอาเซียนของ ดนุพล อริยสัจจากร (2558) ได้กล่าวไปในทิศทางเดียวกันว่าผลกระทบประการหนึ่งของการมีแรงงานต่างด้าวจำนวนมาก คือการทำให้เกิดการแย่งงานกันเองระหว่างแรงงานต่างด้าวด้วยกัน มีแรงงานต่างด้าวบางส่วนว่างงาน จึงมักพบว่าการลักลอบเข้าเมืองเกิดขึ้นในชุมชนที่มีแรงงานต่างด้าวอยู่จำนวนมากบ่อยครั้ง มีการทะเลาะวิวาทจากการดื่มสุรา และมีการลักลอบค้าของผิดกฎหมายร้านค้าและชุมชนไทย ทำให้คนไทยบางส่วนเกิดความหวาดระแวงและหวาดกลัวภัยจากการที่คนต่างด้าวเข้ามาอยู่ในชุมชน ในขณะที่คนไทยหรือนายจ้างที่รู้จักสนิทสนมหรือทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดและมีความเข้าใจวิถีชีวิตของแรงงานต่างด้าวเป็นอย่างดีจะมีความหวาดระแวงและความกลัวน้อยกว่ามาก

ซึ่งสอดคล้องกับ วิภารัตน์ เต็มภักดี (2551) ซึ่งได้สรุปจากงานวิจัยไว้ว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มประชาชนที่มีต่อแรงงานต่างด้าว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ประกอบการมีความเห็นต่อแรงงานต่างด้าวในทางบวกมากกว่ากลุ่มประชาชน นอกจากนี้ ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ (2548) ได้อธิบายไปในทิศทางเดียวกันโดยกล่าวถึงในงานวิจัยที่เกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวไว้ว่า บางครั้งเกิดกรณีลักลอบค้ามนุษย์ ทะเลาะวิวาทที่เกิดจากแรงงานต่างด้าว ซึ่งที่จริงอาจจะไม่ได้มีสถิติที่รุนแรงกว่าคนไทยที่ก่อความไม่สงบหรืออาชญากรรม แต่การที่เป็นคนต่างด้าวทำให้ความหวาดกลัวของชุมชนคนไทยเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณโดยเฉพาะจังหวัดที่มีแรงงานต่างด้าวกระจุกตัวอยู่เป็นจำนวนมาก จึงอาจกล่าวได้ว่าการสร้างความรู้จักและส่งเสริมความเข้าใจอันที่ดีต่อกันจึงเป็นสิ่งสำคัญในการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวของไทย

จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดที่มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคม จากเดิมที่เป็นสังคมชนบทกลายเป็นสังคมเมืองและการเปลี่ยนแปลงการผลิตจากภาคเกษตรกรรมเป็นการผลิตในภาคอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ.2557 พบว่ามีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 3,104 แห่ง (สำนักงานจังหวัดปทุมธานี, 2556) นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของตลาดขายส่งสินค้าทางการเกษตรขนาดใหญ่ (ตลาดไท, ตลาดสี่มุมเมือง) สภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานีมีความจำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าวจำนวนมากอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยพบว่าจังหวัดปทุมธานีมีแรงงานต่างด้าวที่ขึ้นทะเบียนจำนวน

125,626 คน มากเป็นอันดับ 3 ของประเทศ รองจากจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดชลบุรี ซึ่งพบว่ามีแรงงานสัญชาติเมียนมาประมาณร้อยละ 59.95 แรงงานสัญชาติกัมพูชาประมาณร้อยละ 27.75 และแรงงานสัญชาติลาวร้อยละ 12.30 (สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กระทรวงแรงงาน, 2558) โดยจังหวัดปทุมธานีประชากรทั้งสิ้น 1,074,058 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดปทุมธานี, 2558) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าจังหวัดปทุมธานีมีแรงงานต่างด้าวกว่าร้อยละ 10 ของประชากรไทยในจังหวัด โดยยังไม่นับรวมประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ซึ่งการมีแรงงานต่างด้าวจำนวนมากทำให้คนไทยในจังหวัดปทุมธานีต้องปฏิสัมพันธ์หรืออยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการสร้างการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนไทยในจังหวัดปทุมธานี

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวของคนไทยในจังหวัดปทุมธานี เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันและเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากการอยู่ร่วมกันซึ่งมีแนวโน้มจะเป็นปัญหาสำคัญในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิสัมพันธ์และความคิดเห็นในการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวของคนไทยในจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวของคนไทยในจังหวัดปทุมธานีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

คนไทยในจังหวัดปทุมธานีที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวแตกต่างกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Keohane and Nye (1998) ได้กล่าวถึง แนวคิดการพึ่งพาอาศัยกัน หมายถึง ความรู้สึกตอบแทนต่อกัน

(Sensitivity) อย่างน้อยในระยะใดระยะหนึ่ง และคำว่า “การพึ่งพาอาศัยกัน” ยังเป็นไปในลักษณะการพึ่งพาซึ่งกันและกัน โดยมีสาเหตุจากความจำเป็นของสถานการณ์ ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ทำให้แต่ละฝ่ายต้องแสวงหาความร่วมมือและความช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน

จุลชีพ ชินวรรณ (2557) ได้ให้ความเห็นการพึ่งพาอาศัยเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันการพึ่งพาอาศัยกันมีความซับซ้อนมากขึ้น (Complex Interdependence) ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้นำไปสู่การพึ่งพาและความร่วมมือกันระหว่างประเทศในด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือด้านการเมืองหรือกฎหมายและความมั่นคง (Law and Security) ด้านเศรษฐกิจ (Economic) ปัจจัยด้านสังคม (Social) ซึ่งคล้ายคลึงกับ หลักการและแนวคิดประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) แต่แนวคิดของประชาคมอาเซียนให้ความสำคัญทั้งในระดับรัฐ เอกชน และประชาชนดังจะเห็นได้จากหลักการของสามเสาหลักแห่งความร่วมมือของประชาคมอาเซียนที่สนับสนุนการสร้างการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันบนความหลากหลายของพลเมืองอาเซียน ซึ่งได้แก่ ด้านการเมืองความมั่นคง (APSC) ด้านเศรษฐกิจ (AEC) ด้านสังคมและวัฒนธรรม (ASCC) (กรมอาเซียน, 2558)

Neuliep (2006 อ้างถึงใน พิชายพ พันธ์แพ, 2552) ได้ให้ความเห็นในเรื่อง แนวคิดการสื่อสารกับบุคคลต่างวัฒนธรรมไว้ว่า การสื่อสารกับบุคคลต่างวัฒนธรรมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นซึ่งนำไปสู่ประโยชน์ด้านต่างๆ รวมถึงการมีสังคมที่ดี มีความเป็นสากลและเพิ่มปริมาณการค้า ลดความขัดแย้งโดยทำให้ทุกคนเกิดความรักความเข้าใจซึ่งกันและกันในการอยู่ร่วมกัน ได้ดียิ่งขึ้น มีนักวิชาการที่เสนอปัจจัยที่สนับสนุนการอยู่ร่วมกันดังนี้ Samovar (2001) ได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านทัศนคติและการตระหนักรู้ในตนเอง (Attitude) และปัจจัยด้านภาษาและการสื่อสาร (Language and Communication) Hill (2003) ได้เสนอปัจจัยด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์ (Activities and Interaction) ว่ามีความสำคัญต่อการปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน Philp (1995) และ Kim (2001) ได้เสนอปัจจัยด้านพฤติกรรมและการปรับตัว (Behavior and Socialization) เมตตา วิวัฒนากุล (2548) ได้เสนอปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน และปัจจัยด้านศาสนา ว่าปัจจัยทั้งสองด้านมีความสำคัญในบริบท

ของสังคมไทย ในการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาปัจจัยที่กล่าวมาอย่างใดก็ตามปัจจัยที่กล่าวมาก็ขึ้นอยู่กับ คุณลักษณะส่วนบุคคล และประสบการณ์ในเรื่องนั้นๆ ของประชากรในพื้นที่ที่ทำการวิจัยว่ามีลักษณะอย่างไร วิภารัตน์ เต็มภักดี (2551) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการและประชาชนที่มีต่อแรงงานต่างด้าวในจังหวัดสมุทรสาคร ระบุว่าประชาชนในจังหวัดสมุทรสาครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์เกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว และการรับรู้การกระทำผิดของแรงงานต่างด้าวที่แตกต่างส่งผลต่อความคิดเห็นต่อแรงงานต่างด้าวที่แตกต่าง

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ การศึกษา อายุ อาชีพ รายได้ ระยะเวลาอาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี ตัวแปรตามคือ ปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวของคนไทยในจังหวัดปทุมธานี จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่ามี 10 ด้านได้แก่ (1) ด้านภาษาและการสื่อสาร (2) ด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์ (3) ด้านทัศนคติ (4) ด้านพฤติกรรมและการปรับตัว (5) ด้านการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ (6) ด้านพึ่งพาอาศัยกันทางกฎหมายและความมั่นคง (7) ด้านการพึ่งพาอาศัยกันทางสังคมและวัฒนธรรม (8) ด้านประชาคมอาเซียน (9) ด้านสื่อสารมวลชน (10) ด้านศาสนา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือคนไทยซึ่งอาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี โดยคนไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 1,074,058 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดปทุมธานี, 2558) ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณ โดยวิธีของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน จากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้ ผู้วิจัยทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอได้กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดประชากรทั้ง 7 อำเภอของจังหวัดปทุมธานี (ดังตารางที่ 1) โดยในการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละอำเภอผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

ตารางที่ 1 การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
เมืองปทุมธานี	190,576	71
คลองหลวง	257,777	96
ธัญบุรี	198,293	74
หนองเสือ	51,910	19
ลาดหลุมแก้ว	62,742	23
ลำลูกกา	258,862	96
สามโคก	53,898	21
รวม	1,074,058	400

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด (Close-Ended and Open-Ended) สำหรับสอบถามคนไทยในจังหวัดปทุมธานี 400 คน/ฉบับ มีคำถามทั้งหมด 48 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 การปฏิสัมพันธ์และความคิดเห็นในการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าว ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวของคนไทยในชุมชนจังหวัดปทุมธานี และส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะแบบสอบถามในส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยวิธีการของ (Likert Scale)

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วได้ทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกันจำนวน 40 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์อำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้เทคนิค (Item Total Correlation) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 – 1 โดยเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป (ริงสตรัค สิงห์เลิศ, 2551 : 140) ต่อมานำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการวิเคราะห์อำนาจการจำแนกมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับควรมีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป ใน

การวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับชุดนี้มีค่า 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2560 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล พบว่าข้อมูลที่ได้มีความสมบูรณ์ทั้ง 400 ฉบับ จึงได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอนุมาน เพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA หรือ F-test) หากพบว่ามีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยก็จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (Multiple Comparison) เนื่องจากผู้วิจัยต้องการทราบความแตกต่างรายคู่แม้เพียงแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย จึงเลือกใช้วิธี Least – Significant Different (LSD) เพราะมี Sensitivity สูง

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.3 อายุส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 31-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 42 การศึกษา

อยู่ในระดับมัธยมศึกษาและปวช. เป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 43 โดยส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ ร้อยละ 43.5 มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 เป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 55.8 และส่วนใหญ่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี 20 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 32 (ดังตารางที่ 2)

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์และทัศนคติต่อแรงงานต่างด้าวที่น่าสนใจพบว่า ร้อยละ 51.5 ไม่มีแรงงานต่างด้าวที่รู้จักหรือสนิทสนม ร้อยละ 68.3 เห็นว่าควรมีปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าวเพื่อสร้างการเรียนรู้และลดความหวาดระแวงกัน ร้อยละ 51.5 มีความถี่ในการปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าวนานๆ ครั้ง ร้อยละ 58.3 เห็นว่าภาษาในการสื่อสารคือปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงงานต่างด้าวกับคนไทย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่ากิจกรรมที่จะส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างแรงงานต่างด้าวกับคนไทยคือกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ เช่น ร่วมกันทำบุญ กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างๆ เช่น ทำความสะอาดชุมชน และกิจกรรมสันทนาการและกีฬา เช่น ร้องเพลง หรือเล่นกีฬาร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 29, ร้อยละ 22.5 และร้อยละ 19 ตามลำดับ ส่วนวิธีการและลักษณะเมื่อต้องปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าวพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร หรือ ภาษาร่างกาย เช่น ยิ้ม, ใช้ภาษามือ คิดเป็นร้อยละ 45.5 เท่ากัน (ดังตารางที่ 3)

3. ปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวของคนไทยในจังหวัดปทุมธานี พบว่าโดยรวมเห็นด้วย มาก

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของคนไทยส่วนใหญ่ในจังหวัดปทุมธานีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี

ปัจจัยส่วนบุคคลของคนไทยในจังหวัดปทุมธานี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศหญิง	205	51.3
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช	172	43
อายุระหว่าง 31-45 ปี	168	42
อาชีพ รับจ้าง/อาชีพอิสระ	174	43.5
รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท	223	55.8
ระยะเวลาในอาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี 20 ปีขึ้นไป	128	32

ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.63 มีค่าเฉลี่ยของทั้ง 10 ปัจจัยอยู่ระหว่าง 3.41 ถึง 3.75 โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรกได้แก่ ปัจจัยด้านศาสนามีค่าเฉลี่ย 3.75 ปัจจัยด้านพฤติกรรมและการปรับตัวมีค่าเฉลี่ย 3.74 ปัจจัยด้านการพึ่งพาอาศัยกันด้านสังคมและวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ย 3.70 ปัจจัยด้านการพึ่งพาอาศัยกันด้านกฎหมายและความมั่นคงมีค่าเฉลี่ย 3.69 ปัจจัยด้านทัศนคติมีค่าเฉลี่ย 3.68 ซึ่งเท่ากับปัจจัยด้านประชาคมอาเซียน ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือปัจจัยด้านกิจกรรมและการ

ปฏิสัมพันธ์ สำหรับการกระจายตัวของข้อมูลนั้นพิจารณาจากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทุกปัจจัยพบว่ามีความอยู่ระหว่าง 0.85 ถึง 1.15 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลมีการกระจายตัวสูงพอสมควร นั่นคือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในแต่ละปัจจัยค่อนข้างแตกต่างกัน โดยปัจจัยที่มีการกระจายตัวของความคิดเห็นมากที่สุดคือปัจจัยด้านพฤติกรรมและการปรับตัว ส่วนกระจายตัวน้อยที่สุดคือปัจจัยด้านประชาคมอาเซียน (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละการปฏิสัมพันธ์และความคิดเห็นส่วนใหญ่ของคนไทยต่อแรงงานต่างด้าว

การปฏิสัมพันธ์และความคิดเห็นของคนไทยที่มีต่อแรงงานต่างด้าว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีแรงงานต่างด้าวที่รู้จักหรือสนิทสนม	206	51.5
ควรมีการปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าวเพื่อสร้างการเรียนรู้และลดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน	245	68.3
มีความถี่ในการปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าวนานๆ ครั้ง	206	51.5
ภาษาในการสื่อสารเป็นอุปสรรคและปัญหาในการปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าว	203	58.3
การร่วมกิจกรรมทางศาสนาเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการส่งเสริมอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าว	116	29
ใช้ภาษาไทย / ภาษาร่างกายในการสื่อสารกับแรงงานต่างด้าว (มีจำนวนและร้อยละเท่ากัน)	182	45.5

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวของคนไทยในจังหวัดปทุมธานี

ปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวของคนไทยในจังหวัดปทุมธานี	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1 ปัจจัยด้านศาสนา	3.75	0.91	เห็นด้วยมาก
2 ปัจจัยด้านพฤติกรรมและการปรับตัว	3.74	1.15	เห็นด้วยมาก
3 ปัจจัยด้านการพึ่งพาอาศัยกันด้านสังคมและวัฒนธรรม	3.70	0.86	เห็นด้วยมาก
4 ปัจจัยด้านการพึ่งพาอาศัยกันด้านกฎหมายและความมั่นคง	3.69	0.90	เห็นด้วยมาก
5 ปัจจัยด้านทัศนคติ	3.68	0.86	เห็นด้วยมาก
6 ปัจจัยด้านประชาคมอาเซียน	3.68	0.85	เห็นด้วยมาก
7 ปัจจัยด้านภาษาและการสื่อสาร	3.57	0.95	เห็นด้วยมาก
8 ปัจจัยด้านการพึ่งพาอาศัยกันด้านเศรษฐกิจ	3.56	0.92	เห็นด้วยมาก
9 ปัจจัยด้านสื่อมวลชน	3.54	0.88	เห็นด้วยมาก
10 ปัจจัยด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์	3.41	0.97	เห็นด้วยมาก
ภาพรวม	3.63	0.92	เห็นด้วยมาก

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าโดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันระหว่างแรงงานต่างด้าวกับคนไทยในจังหวัดปทุมธานีโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกปัจจัยมีความแตกต่างกัน ยกเว้นเพียงปัจจัยด้านเพศซึ่งได้แก่

- 1) ปัจจัยด้านระดับการศึกษา กับ ปัจจัยด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์ ($p = 0.031$, $F = 2.99$)
- 2) ปัจจัยด้านอายุ กับ ปัจจัยด้านการพึ่งพาด้านสังคมและวัฒนธรรม ($p = 0.028$, $F = 3.07$)
- 3) ปัจจัยด้านอาชีพ กับ ปัจจัยด้านการพึ่งพาด้านสังคมและวัฒนธรรมและปัจจัยด้านอาชีพ กับ ปัจจัยด้านศาสนา ($p = 0.017$, 0.019 ตามลำดับ) และ ($F = 2.97$, 2.73 ตามลำดับ)
- 4) ปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือน กับ ปัจจัยด้านภาษาและการสื่อสาร และปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือน กับ ปัจจัยด้าน

กิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์ ($p = 0.002$, 0.009 ตามลำดับ) และ ($F = 4.33$, 3.4 ตามลำดับ)

5) ปัจจัยด้านระยะเวลาที่อาศัยในปทุมธานี กับ ปัจจัยด้านภาษาและการสื่อสาร ($p = 0.01$, $F = 3.78$) (ดังตารางที่ 5) จากนั้นนำมาทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ต่อไป

5. สรุปผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ (Multiple Comparison)

5.1 ระดับการศึกษา กับ ปัจจัยด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์พบว่ามี 2 คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ (1) ระดับการศึกษาประถม กับ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป (2) ระดับมัธยม/ปวช. กับ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยทั้ง 2 คู่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.014$ และ 0.019 ตามลำดับ) (ดังตารางที่ 6)

5.2 อายุ กับ ปัจจัยด้านการพึ่งพาด้านสังคมและวัฒนธรรม พบว่ามี 2 คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยส่งเสริมการอยู่ร่วมกันระหว่างแรงงานต่างด้าวกับคนไทยในจังหวัดปทุมธานี (โดยพิจารณาจากค่า P-Value)

ปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันระหว่าง แรงงานต่างด้าวกับคนไทยในจังหวัดปทุมธานี	t-test เพศ	F-test				
		การศึกษา	อายุ	อาชีพ	รายได้	ระยะเวลาอาศัย ในปทุมธานี
1. ด้านภาษาและการสื่อสาร	0.125	0.178	0.905	0.051	0.002*	0.01*
2. ด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์	0.479	0.031*	0.593	0.066	0.009*	0.665
3. ด้านทัศนคติ	0.301	0.232	0.646	0.09	0.566	0.693
4. ด้านพฤติกรรมและการปรับตัว	0.865	0.158	0.68	0.359	0.491	0.945
5. ด้านการพึ่งพาด้านเศรษฐกิจ	0.223	0.588	0.234	0.309	0.76	0.908
6. ด้านการพึ่งพาด้านกฎหมายมั่นคง	0.987	0.272	0.836	0.261	0.706	0.928
7. ด้านการพึ่งพาด้านสังคมและวัฒนธรรม	0.436	0.069	0.028*	0.017*	0.278	0.51
8. ด้านประชาคมอาเซียน	0.397	0.549	0.112	0.512	0.638	0.991
9. ด้านสื่อสารมวลชน	0.889	0.679	0.123	0.619	0.549	0.643
10. ด้านศาสนา	0.763	0.266	0.839	0.019*	0.329	0.512
รวม	0.546	0.302	0.5	0.23	0.433	0.681

หมายเหตุ : $n = 400$ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่รวมกันกับแรงงานต่างด้าวด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ปัจจัยส่วนบุคคล (ระดับการศึกษา)	$\bar{X}$	S.D.	Sig
ปริญญาตรีขึ้นไป กับ ประถมศึกษา	3.68 กับ 3.30	0.73 กับ 0.85	0.014*
ปริญญาตรีขึ้นไป กับ มัธยมศึกษา / ปวช.	3.68 กับ 3.33	0.73 กับ 0.76	0.019*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่รวมกันกับแรงงานต่างด้าวด้านการพึ่งพากันด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุเป็นรายคู่

ปัจจัยส่วนบุคคล (อายุ)	$\bar{X}$	S.D.	Sig
ไม่เกิน 30 ปี กับ ระหว่าง 31 - 45 ปี	3.84 กับ 3.60	0.67 กับ 0.78	0.006*
ไม่เกิน 30 ปี กับ ระหว่าง 46- 60 ปี	3.68 กับ 3.33	0.67 กับ 0.72	0.019*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่รวมกันกับแรงงานต่างด้าวด้านการพึ่งพากันด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพเป็นรายคู่

ปัจจัยส่วนบุคคล (อาชีพ)	$\bar{X}$	S.D.	Sig
ธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว กับ รับจ้าง/อาชีพอิสระ	3.82 กับ 3.59	0.78 กับ 0.72	0.028*
ธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว กับ งานอื่นๆ	3.82 กับ 3.40	0.78 กับ 0.79	0.021*
พนักงานบริษัทเอกชน กับ รับจ้าง/อาชีพอิสระ	3.91 กับ 3.59	0.78 กับ 0.72	0.004*
พนักงานบริษัทเอกชน กับ อาชีพอื่นๆ	3.91 กับ 3.40	0.78 กับ 0.79	0.006*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(1) อายุไม่เกิน 30 ปี กับ อายุ 31-45 ปี (2) อายุ ไม่เกิน 30 ปี กับ 46-60 ปี โดยทั้ง 2 คู่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการพึ่งพาอาศัยกันด้านสังคมและวัฒนธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.006$ และ 0.019 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 7)

5.3 อาชีพ กับ ปัจจัยด้านการพึ่งพากันด้านสังคมและวัฒนธรรม และ อาชีพ กับ ปัจจัยด้านศาสนา พบว่าปัจจัยด้านการพึ่งพาอาศัยกันด้านสังคมและวัฒนธรรมกับอาชีพมี 4 คู่ที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ (1) อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจ

ครอบครัว กับอาชีพรับจ้าง/อาชีพอิสระ (2)อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ธุรกิจครอบครัว กับอาชีพอื่น ๆ (3) พนักงานเอกชน กับ อาชีพรับจ้าง/งานอิสระ และ (4) พนักงานเอกชน กับอาชีพอื่น ๆ มีความคิดเห็นรายคู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.028, 0.021, 0.004$ และ 0.006 ตามลำดับ) (ดังตารางที่ 8) สำหรับอาชีพ กับ ปัจจัยด้านศาสนาพบว่ามี 4 คู่ที่มีความแตกต่างกันได้แก่ (1) อาชีพข้าราชการบำนาญ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ กับ พนักงานบริษัทเอกชน (2) เกษตรกร กับ พนักงานบริษัทเอกชน (3) พนักงานบริษัทเอกชน กับ อาชีพรับจ้าง/งาน

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่รวมกันกับแรงงานต่างด้าวด้านศาสนา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพเป็นรายคู่

ปัจจัยส่วนบุคคล (อาชีพ)	$\bar{X}$	S.D.	Sig
พนักงานบริษัทเอกชน กับ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4.00 กับ 3.67	0.74 กับ 0.65	0.018*
พนักงานบริษัทเอกชน กับ เกษตรกร	4.00 กับ 3.42	0.74 กับ 0.77	0.023*
พนักงานบริษัทเอกชน กับ รับจ้าง/อาชีพอิสระ	4.00 กับ 3.66	0.74 กับ 0.79	0.03*
พนักงานบริษัทเอกชน กับ อาชีพอื่นๆ	4.00 กับ 3.57	0.74 กับ 1.0	0.026*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่รวมกันกับแรงงานต่างด้าวด้านภาษาและการสื่อสาร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่

ปัจจัยส่วนบุคคล (รายได้ต่อเดือน)	$\bar{X}$	S.D.	Sig
ไม่เกิน 15,000 บาท กับ ระหว่าง 15,001-20,000 บาท	3.44 กับ 3.78	0.80 กับ 0.73	0*
ไม่เกิน 15,000 บาท กับ ระหว่าง 25,001-35,000 บาท	3.44 กับ 3.95	0.80 กับ 0.68	0.043*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อิสระ และ (4) พนักงานบริษัทเอกชน กับ อาชีพอื่นๆ มีความคิดเห็นรายคู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ($p = 0.018, 0.023, 0.003$ และ 0.026 ตามลำดับ) (ดังตารางที่ 9)

5.4 รายได้ต่อเดือน กับ ปัจจัยด้านภาษาและการสื่อสาร และรายได้กับ ปัจจัยด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์ พบว่า รายได้ต่อเดือนกับปัจจัยด้านภาษาและการสื่อสาร มี 2 คู่ที่แตกต่างกันได้แก่ (1) รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท กับ 15,001-20,000 บาท และ (2) รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท กับ 25,001-35,000 บาท มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านภาษาและการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.000$ และ 0.043 ตามลำดับ) (ดังตารางที่ 10) สำหรับรายได้กับปัจจัยด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์พบว่ามี 3 คู่ ที่แตกต่างกันได้แก่ (1) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้

ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท กับ 15,001-20,000 บาท (2) รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท กับ 20,001-20,000 (3) รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท กับ 25,001-35,000 บาท มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.005, 0.028$ และ 0.035 ตามลำดับ) (ดังตารางที่ 11)

5.5 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในปทุมธานีกับปัจจัยด้านภาษาและการสื่อสาร พบว่ามี 2 คู่ที่มีความแตกต่างกันได้แก่ (1)ระยะเวลาอาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานีไม่เกิน 5 ปี กับ 6-10 ปี (2) ระยะเวลาอาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานีไม่เกิน 5 ปี กับ 11-12 ปี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านภาษาและการสื่อสารแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($p = 0.001$ และ 0.016 ตามลำดับ) (ดังตารางที่ 12)

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่

ปัจจัยส่วนบุคคล (รายได้ต่อเดือน)	$\bar{X}$	S.D.	Sig
ไม่เกิน 15,000 บาท กับ ระหว่าง 15,001-20,000 บาท	3.27 กับ 3.54	0.84 กับ 0.75	0.005*
ไม่เกิน 15,000 บาท กับ ระหว่าง 20,001-35,000 บาท	3.27 กับ 3.58	0.84 กับ 0.78	0.028*
ไม่เกิน 15,000 บาท กับ ระหว่าง 25,001-35,000 บาท	3.27 กับ 3.82	0.84 กับ 0.58	0.035

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวด้านภาษาและการสื่อสาร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้านระยะเวลาการอาศัยในจังหวัดปทุมธานีเป็นรายคู่

ปัจจัยส่วนบุคคล (ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี)	$\bar{X}$	S.D.	Sig
ไม่เกิน 5 ปี กับ ระหว่าง 6-10 ปี	3.35 กับ 3.72	0.74 กับ 0.70	0.001*
ไม่เกิน 5 ปี กับ ระหว่าง 11-12 ปี	3.35 กับ 3.64	0.74 กับ 0.81	0.016

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่าคนไทยในจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่ไม่มีแรงงานต่างด้าวที่รู้จักหรือสนิทสนม มีความถี่ในการปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าวนานๆ ครั้ง ส่วนใหญ่จะใช้ภาษาไทยและภาษาร่างกาย เช่น ยิ้ม หรือใช้ภาษามือ เมื่อต้องปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าว และเห็นว่าภาษาในการสื่อสารเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าว อย่างไรก็ตามคนส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าวเพื่อสร้างการเรียนรู้และลดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน โดยเห็นว่ากิจกรรมทางศาสนา เช่น ร่วมกันทำบุญ ทอดผ้าป่า และกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างๆ เช่น ร่วมกันทำความสะอาดชุมชน ทาสีวัด กำจัดขยะ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างแรงงานต่างด้าวกับคนไทย สำหรับปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวของคนไทยในจังหวัดปทุมธานี พบว่าคนไทยในจังหวัดปทุมธานีให้ความสำคัญกับ ปัจจัยด้านศาสนามากที่สุด

ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ที่เห็นว่ากิจกรรมทางศาสนาเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างแรงงานต่างด้าวกับคนไทย รองลงมาเป็นปัจจัยด้านพฤติกรรมและการปรับตัว ปัจจัยด้านการพึ่งพาอาศัยกันด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านกฎหมายและความมั่นคง ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านประชาคมอาเซียน ปัจจัยด้านภาษาและการสื่อสาร ปัจจัยด้านการพึ่งพากันอาศัยกันด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน และปัจจัยด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์ตามลำดับ

ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานนั้นพบว่าคนไทยในจังหวัดปทุมธานีที่มีระดับการศึกษา, อายุ, อาชีพ, รายได้, และระยะเวลาอาศัยในจังหวัดปทุมธานี ที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยคนไทยในจังหวัดปทุมธานีที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปจะมีความคิดเห็นแตกต่างกับ กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับประถม, มัธยม

และปวช.ในปัจจัยด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์ ในขณะที่คนไทยในปทุมธานีอายุไม่เกิน 30 ปีจะมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี และ 46-60 ปี ในด้านการพึ่งพากันในด้านสังคมและวัฒนธรรม คนไทยในจังหวัดปทุมธานีที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือธุรกิจครอบครัว และกลุ่มที่อาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จะมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มอาชีพรับจ้าง/งานอิสระและกลุ่มคนไทยที่ทำงานอื่นๆ ในปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างคนไทยที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทจะมีความคิดเห็นแตกต่างกับกลุ่มข้าราชการ, เกษตรกร, รับจ้างอาชีพอิสระ, อาชีพอื่นๆ ในปัจจัยด้านศาสนา ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ (2548) ได้ทำการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าว : กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า อาชีพ และระยะเวลาในการอยู่อาศัยในพื้นที่ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความคิดเห็นในการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ปัจจัยด้านศาสนาเป็นปัจจัยในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันที่คนไทยในจังหวัดปทุมธานีให้ความสำคัญมากที่สุด นอกจากนี้กิจกรรมทางศาสนายังเป็นกิจกรรมที่ส่วนใหญ่เห็นว่าจะช่วยส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างแรงงานต่างด้าวกับคนไทยในปทุมธานี ผู้วิจัยเห็นว่าจึงควรเน้นหรือเพิ่มกิจกรรมทางศาสนาโดยเฉพาะศาสนาพุทธที่ทั้งสองฝ่ายสามารถเข้าร่วมกิจกรรมด้วยกันได้ การเข้าวัดสวดมนต์หรือปฏิบัติธรรม การร่วมกันทำบุญทั้งเวลาปกติหรือในเทศกาลสำคัญต่างๆ โดยส่วนราชการในจังหวัดที่เกี่ยวข้องเช่น แรงงานจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และวัดในพื้นที่ที่มีแรงงานต่างด้าวและคนไทยอาศัยอยู่ร่วมกัน ควรเป็นผู้ดำเนินงานจัดกิจกรรมดังกล่าว อย่างไรก็ตามการนำปัจจัยทางศาสนามาใช้เป็นแนวทางหรือกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน ควรคำนึงถึงลักษณะอาชีพของคนไทยเนื่องจากผลการวิจัยชี้ว่าอาชีพที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นในเรื่องนี้แตกต่างกัน

1.2 ปัจจัยด้านพฤติกรรมและการปรับตัว เป็นปัจจัยที่คนไทยในจังหวัดปทุมธานีให้ความสำคัญเป็นอันดับ

สอง นอกจากนี้คนไทยในจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าวเพื่อเรียนรู้และลดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน แม้ว่าส่วนใหญ่จะไม่มีแรงงานต่างด้าวที่รู้จักสนิทสนมเลย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคนไทยในปทุมธานีมีความต้องการที่จะปรับพฤติกรรมในการอยู่ร่วมกัน ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรมีกิจกรรมหรือโครงการที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าว เช่น ร่วมกันทำกิจกรรมทางศาสนา ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ การเล่นกีฬาและสันทนาการต่างๆร่วมกัน ซึ่งทั้งสามกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่คนไทยในจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นกิจกรรมจะส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

1.4 ปัจจัยด้านการพึ่งพากันด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นปัจจัยที่อยู่ในลำดับ 3 การนำปัจจัยนี้มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าวต้องคำนึงถึง อายุ และ อาชีพ ของคนไทยที่เกี่ยวข้อง

1.5 ปัจจัยด้านภาษาและการสื่อสาร คนไทยในจังหวัดปทุมธานีเห็นว่าภาษาเป็นปัญหาอุปสรรคสำคัญในการปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าว และส่วนใหญ่ก็ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกับแรงงานต่างด้าว ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตลอดจนสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ควรส่งเสริมการเรียนรู้การสื่อสารภาษาของแรงงานต่างด้าวให้กับเยาวชน ประชาชน และข้าราชการ โดยเฉพาะภาษาพม่าและภาษาเขมรซึ่งเป็นภาษาของแรงงานต่างด้าวที่มีจำนวนมากเป็นอันดับหนึ่งและสองตามลำดับ ในทางกลับกันก็ควรส่งเสริมการเรียนรู้การสื่อสารภาษาไทยให้กับแรงงานต่างด้าวด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามการนำปัจจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันควรคำนึงถึง รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการอาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานีของคนไทยที่เข้าร่วมด้วย

1.6 ปัจจัยด้านกิจกรรมและการปฏิสัมพันธ์ คนไทยในจังหวัดปทุมธานีมีเห็นว่ากิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ กิจกรรมกีฬาและสันทนาการ เป็นกิจกรรมที่สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าว แต่อย่างไรก็ตามความถี่ในการปฏิสัมพันธ์กับแรงงานต่างด้าวของคนไทยในจังหวัดปทุมธานีนั้นอยู่ในระดับนานๆ ครั้ง ผู้วิจัยเห็นว่าควรเพิ่มความถี่ของการปฏิสัมพันธ์

โดยจัดกิจกรรมดังกล่าวให้มากกว่าครั้งและบ่อยขึ้น นอกจากนี้ควรคำนึง ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ของคนไทยด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับคนไทยของแรงงานต่างด้าว

2.2 ควรศึกษาในพื้นที่อื่นๆ ที่มีบริบทแตกต่างกัน เช่นในจังหวัดชายแดนหรือในภูมิภาคอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาในเรื่องดังกล่าวต่อไป

2.3 ควรศึกษาทัศนคติในเรื่องการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันระหว่างคนไทยกับแรงงานต่างด้าวจากข้าราชการที่ทำงานเกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว

เอกสารอ้างอิง

- กรมอาเซียน. 2558. **เอกสารสำคัญอาเซียน**. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2560 จาก <http://www.mfa.go.th/asean/th/other/2397>
- จุลชีพ ชินวรรณโณ. 2557. **โลกในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- دنوفล อริยสัจจากร. 2558. **สถานการณ์และผลกระทบจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในภูมิภาคอาเซียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชาภพ พันธุ์แพ. 2552. **การจัดการมิติต่างๆ ทางวัฒนธรรม**. พิษณุโลก: โรงพิมพ์ดีเคอปปี้.
- เมตตา วิวัฒนานุกูล. 2548. **การสื่อสารต่างวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยงยุทธ แฉล้มวงษ์. 2548. “รายงานผลการวิจัย เรื่องการศึกษาเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในการอยู่ร่วมกันกับแรงงานต่างด้าว: กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร”. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. 2551. **สถิติขั้นสูงในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์**. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิภารัตน์ เต็มภักดี. 2551. “ความคิดเห็นของผู้ประกอบการและประชาชนที่มีต่อแรงงานต่างด้าวในจังหวัดสมุทรสาคร”. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

สถาบันเอเชียศึกษาสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

2546. การศึกษาผลกระทบทางด้านสังคมของแรงงานต่างด้าว. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย ประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักงานจังหวัดปทุมธานี. 2556. แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี 2558-2561. ปทุมธานี: สำนักงานจังหวัดปทุมธานี.

สำนักงานสถิติจังหวัดปทุมธานี. 2558. ประชากรในจังหวัดปทุมธานี ปี พ.ศ. 2557. ปทุมธานี: สำนักงานสถิติจังหวัดปทุมธานี.

สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กระทรวงแรงงาน. 2558. ข้อมูลการทำงานของแรงงานต่างด้าว. กรุงเทพฯ: กระทรวงแรงงาน.

Hill, W. C. 2003. **Global Business**. 2nd ed. New York: Mc Graw-Hill.

Keohane, R. O., and Nye, J. S. 1998. **Power and Interdependence in the Information Age**. Retrieved November 10, 2016, from <https://www.foreignaffairs.com/articles/1998-09-01/power-and-interdependence-information-age>

Kim, Y. Y. 2001. **Becoming intercultural**. Thousand Oaks: Sage.

Philp, H. R. 1995. **Managing Cultural Difference Global Leadership Strategies for the 21 Century**. Oxford UK: Butterworth Heinemann publications.

Samovar, L. A. 2001. **Communication Between Cultures**. 4th ed. Belmont, California: Thomson Lea.

ดร.รัชชาติ ทัศนัย

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยชินวัตร ระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ (บริหารรัฐกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง และปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาสถิติประยุกต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์